

જગ અને મગ

લીંબુ શરબત બનાવો અને આનંદ માણો

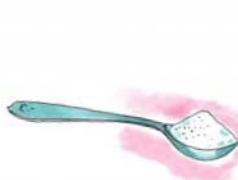
તમારે જોઈશે

અડધું લીંબુ

એક ચપટી મીઠું

એક ચમચી ખાંડ

એક ઘાલો પાણી

તે કેવી રીતે બનાવવું :

અનુમાન કરો અને પછી શોધી કાઢો :

અડધા લીંબુમાંથી તમને કેટલાં ટીપાં લીંબુનો રસ
મળે છે ? _____

આખા લીંબુમાંથી તમને કેટલાં ટીપાં લીંબુનો રસ
મળે છે ? _____

કેટલાં ટીપાં લીંબુના રસથી એક ચમચી
ભરાય છે ? _____

તમારા લીંબુ શરબતનો આનંદ માણો !

પીણું બનાવવા માટે સ્થાનિક પ્રાય્ય પદાર્થોનો ઉપયોગ કરી શકાય અથવા પીણાનું નામ પણ બદલી શકાય. અહીં માત્ર ગુંજારા પર ધ્યાન આપવું.

દ્વાલા લીંબુ શરબત બનાવવા માટે -

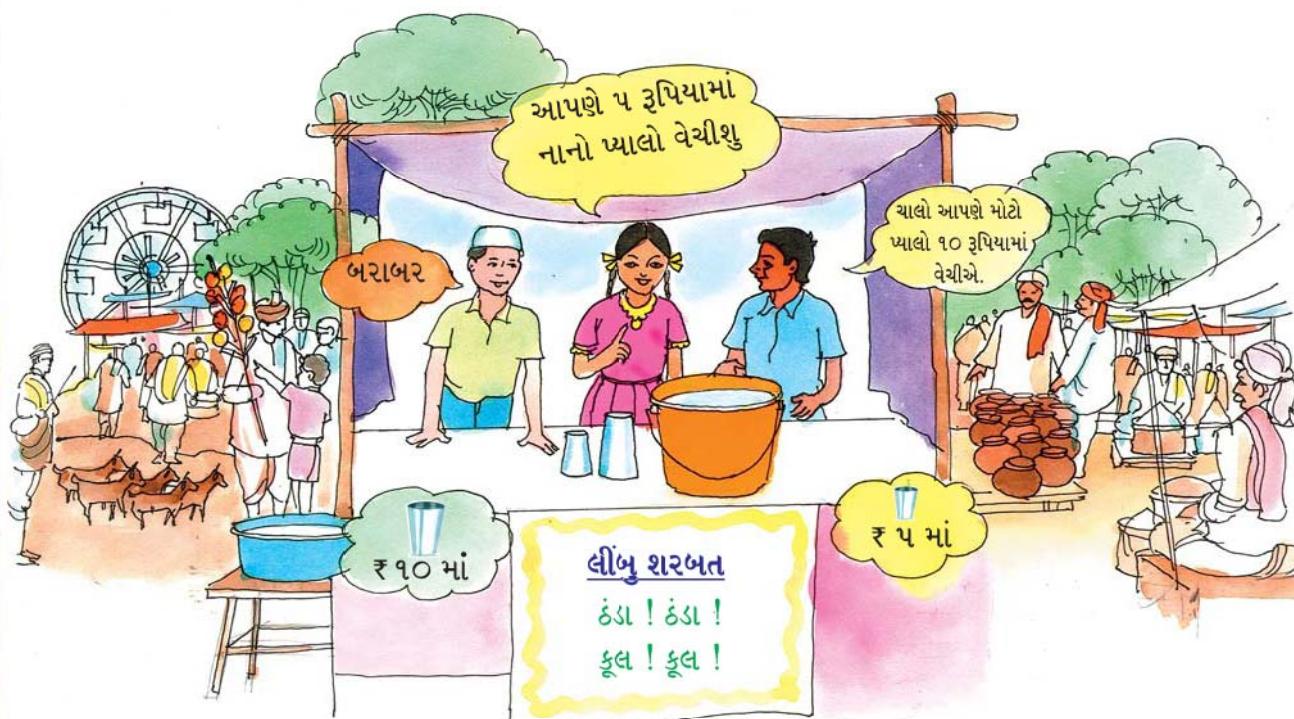
તમારે કેટલાં લીંબુ જોઈશે ? _____

તમે કેટલી ચમચી ખાંડ લેશો ? _____

ગામના મેળામાં લીંબુ શરબતની હાટડી

ચૈત્રાના ગામમાં મેળો ભરાયો છે. ચૈત્રા, નાઝીમ અને અનીષ લીંબુ શરબતની હાટડી કરવા માગે છે. તેઓ એક ડોલ ભરીને લીંબુ શરબત બનાવે છે.

તેઓ બે જુદા જુદા માપના ઘાલા વાપરે છે.

અનીષ પાસે જગાછે.

તમને લાગે છે કે ડોલ કરતાં જગથી ઘાલામાં શરબત રેડવું વધારે સરળ પડશે ?

નારીમે શોધ્યું કે બે મોટા ખાલાથી જગ આખો ભરાય છે.

શબનમ એક આખો જગ ભરેલો શરબત ખરીદવા ઈચ્છે છે.

તેણે કેટલાં રૂપિયા આપવા પડશે ? _____

ચિત્રાએ શોધ્યું કે, બે નાના ખાલાથી એક મોટો ખાલો ભરાય છે.

કેટલા નાના ખાલા લીંબુ શરબતથી એક આખો જગ ભરી શકાય ?

કેટલા નાના ખાલાથી અડધો જગ ભરી શકાય ?

વાસણ ભરવાની મજા

તમારો શીશો કેટલા કપ પાણીથી ભરી શકાય તે શોધો.

પહેલા અનુમાન કરો અને પછી પ્રયત્ન કરો.

હવે અન્ય શીશાને એ જ કપથી ભરો.

કયા શીશામાં ઓછું પાણી સમાય છે ?

બીજો શીશો લઈને પ્રયત્ન કરો.

કયા શીશામાં સૌથી ઓછું પાણી સમાય છે ?

સુનૈના અને જસપ્રીત રસોડામાંથી જુદા જુદા વાસણ લાવ્યા. તેમની પાસે એક જગા

એક ખાલો, એક મગ, એક તપેલી અને એક વાડકી છે.
તેઓએ કપથી દરેક વાસણ ભર્યુ.

અનુમાન કરો કે કયા વાસણમાં સૌથી ઓછું પાણી સમાય છે ? _____

કયા વાસણમાં સૌથી વધુ પાણી સમાય છે ? _____

હવે, તમે તમારા રસોડામાંથી જુદાં જુદાં વાસણો લાવો.

દરેક વાસણને એ જ કપથી ભરો.

દરેક વાસણમાં જેટલા કપ પાણી સમાય તે સંખ્યા ગણો.

પહેલાં અનુમાન કરો અને પછી જાતે કરો.

તમે ઉપયોગમાં લીધેલું વાસણ	વાસણ ભરવા માટે થયેલા પાણીના કપ

જેમાં વધુ પાણી સમાય તેના ફરતે ગોળ કરો.

(અ)

(બ)

(ક)

(ઝ)

રાની અને દૂધવાળો

અનિલ દૂધવાળો છે. તે રાનીના ઘેર રોજ એક સરખું દૂધ આપે છે. રાનીનું વાસણ ભરવા માટે તે ત્રણ વાર મગનો ઉપયોગ કરે છે.

એક દિવસ રાનીની માતા તેને દૂધ લેવા માટે જુદું વાસણ આપે છે. રોજ રાનીનું વાસણ છલોછલ દૂધથી ભરાઈ જતું હતું. પરંતુ આજે રાનીએ જોયું કે તેનું વાસણ આખું ભરાયું નહોતું.

શું તમે વિચારો છો કે અનિલે રાનીને ઓછું દૂધ આપ્યું છે ? તેને મદદ કરો.

શોધો

તમારી માતા રોજ કેટલું દૂધ ખરીદે છે ? _____

તમારી જાતે કરો

તમારા રસોડામાંથી જુદા જુદા પ્રકારનાં પાંચ મોટાં વાસણ લો.

એક પછી એક દરેક વાસણને પાણીથી સંપૂર્ણ ભરેલા જગથી ભરો.

તમને શું દેખાયું ? શા માટે ?

તમારા મિત્ર સાથે તેની ચર્ચા કરો.

તરસ્યો કાગડો

ચિર્પી કાગડો ખૂબ તરસ્યો હતો. તેણે દરેક જગ્યાએ પાણી શોધ્યું પણ તેને ક્યાંય મળ્યું નહિ. અચાનક તેણે એક માટલું જોયું. જ્યારે તેણે પાણી પીવાનો પ્રયત્ન કર્યો. ત્યારે તેણે જોયું કે માટલામાં ઘણું ઓછું પાણી હતું.

તેણે નજીકમાં પડેલા કંકરા જોયા.

તેણે એક પણી એક કંકરા માટલામાં નાખ્યા.

માટલામાં પાણી ઉપર આવ્યું.

ચિર્પીએ પાણી પીધું અને ઉડી ગયો.

તમારે ચિર્પી જેવા બનવું છે ?

શું તમે જાણવા ઈશ્છો છો કે માટલામાં પાણી કેવી રીતે ઉપર આવું ?

બે સરખાં માપના ઘાલા લો.

પાણીથી દરેક ઘાલાને અડધો ભરો.

તમારે પહેલા ઘાલામાં છેક સુધી પાણી ઊંચુ લાવવા માટે કચૂકા નાખવા.

અનુમાન કરો કે તેમાં નાખવા માટે કેટલા કચૂકા જોઈએ.

હવે, જાતે કરો.

ઉપયોગમાં લીધેલાં કચૂકા ગણો.

હવે તેટલી જ સંઘામાં લખોટીઓ બીજા ઘાલામાં નાખો.

શું થયું ?

પથ્થર (કાંકરા)નો ઉપયોગ કરી ફરીથી કરો.

શું થયું ? શા માટે ?

વર્ગમાં તે બાબતે ચર્ચા કરો.

પાણી ઉપયોગી છે

તમારા ઘરમાં નીચેની દરેક કિયા માટે કેટલું પાણી (મગ કે ડોલ) વપરાય છે તે શોધો.

અનુમાન કરો અને પછી શોધો.

(અ) કેટલા મગ પાણી રેડવાથી એક ડોલ ભરી શકાય ? _____

(બ) તમે સ્નાન કરવા માટે કેટલી ડોલ પાણી વાપરો છો ? _____

(ક) તમે સ્નાન કરવા માટે કેટલા મગ પાણી વાપરો છો ? _____

કુંગામાં કેટલું
પાણી સમાય ?

પિચકારી ભરવા
માટે કેટલું
પાણી જોઈએ ?

હું એક સમયે ૮ ડોલ પાણી
પી શકું છું. બે ઉંટ એક સમયે
કેટલી ડોલ પાણી પી શકે ?

બાળકોને ઘેર પ્રવૃત્તિ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરો અને અવલોકનની નોંધ કરો. બાળકો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલા વાસ્થાની ગુંજાશની સરખામણી કરો અને વર્ગમાં તેની ચર્ચા કરો.